

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

**РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДИ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛІСНИХ МАЙНОВИХ КОМПЛЕКСІВ ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Ткачук Г.О., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій

Оренда цілісних майнових комплексів у виноробній галузі є специфічним видом орендних відносин, основною вимогою якої є забезпечення ефективності використання державного майна, сутність якої полягає не просто у забезпеченні своєчасного надходження до бюджету орендних платежів, а у досягненні збалансованості інтересів держави та приватним бізнесом.

Безумовно при цьому виникають певні проблеми, вирішення яких є досить актуальною, адже в умовах оренди державних цілісних майнових комплексів працюють такі вагомні підприємства галузі як ПрАТ «Одесавинпром», ПрАТ «Одеський коньячний завод», ПрАТ «Одеський завод шампанських вин», ПАТ «Болградський виноробний завод», ПрАТ «Ізмаїльський вин завод».

Формування складу майна ЦМК підприємств виноробної галузі, за фактичними даними яких проводилися дослідження, здійснювалось починаючи з 90-х років 20-го століття в процесі реорганізації державних підприємств виноробної галузі. Відповідно до Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягає приватизації» Одеська область займала 2-ге місце після Криму щодо кількості виноробних підприємств, для яких приватизація була заборонена.

До складу об'єктів ЦМК входять основні засоби, необоротні малоцінні матеріальні активи, нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції. При цьому основну питому вагу у складі ЦМК займають основні засоби.

Відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» основна умова оренди ЦМК – ефективність використання державного майна. Виконання цієї вимоги обтяжується ціл्लю низкою проблемних питань.

Орендар ЦМК отримав у спадщину фізично та морально зношене обладнання, будівлі та споруди, які потребують щонайменше капітального ремонту, не говорячи вже про необхідність реконструкції та модернізації.

Окремі об'єкти оренди вже давно не приймають участі в операційній діяльності у зв'язку із 100% зносом, але при цьому все одно обліковуються на балансі підприємства-орендаря за до оціненою вартістю. Відсутність дієвого механізму списання призводить до накопичення на території ЦМК недіючих основних фондів, які можна було б реалізувати за ціною металобрухту, а на отриману виручку від реалізації придбати нові одиниці обладнання.

Оренда ЦМК вимагає від орендаря здійснення поліпшення об'єктів оренди в межах нарахованої амортизації, сума якої вважається державним джерелом відновлення. Фактично орендар повинен здійснювати вищевказані поліпшення за рахунок власних коштів. В умовах економічної кризи та відсутності вільних коштів на підприємствах галузі систематичне відновлення об'єктів державної власності стає проблематичним. До того ж відсутній чітко визначений на законодавчому рівні механізм контролю за здійсненням відновлення окремих

груп основних фондів. Відсутня також дієва система важелів для забезпечення своєчасності проведення поліпшень.

Користуючись таким положенням орендарі ЦМК здійснюють в основному капітальний ремонт будівель та споруд. При цьому ремонт державного виробничого обладнання майже не проводиться. Нові одиниці обладнання та транспортних засобів орендар старається купувати за рахунок власних коштів, дуже часто на фоні зростаючої кредиторської заборгованості.

Крім того існують певні проблеми, пов'язані із розмежуванням майна підприємства на державне та власне, формуванням облікової політики щодо нарахування амортизації на об'єкти ЦМК, організації бухгалтерського обліку поліпшень ЦМК, здійснених за рахунок різних джерел фінансування, на яких я не буду зупинятись.

Вищевказані проблеми пов'язані із недосконалістю діючого законодавства. В таких умовах дуже важко забезпечити дієвий контроль за виконанням правил гри, які чітко не встановлено.

Існує також ціла низка галузевих проблем. До них відносяться необхідність сплати акцизу без врахування фактичного надходження виручки від реалізації виноробної продукції, висока вартість ліцензії для вторинного виноділля, відсутність системи пільгового оподаткування для інвесторів та інноваторів у виноробній галузі. Відсутність державної підтримки виноробства ніяк не сприяє її розвитку.

Частина проблем пов'язана із високою конкуренцією на сировинному ринку та ринку збуту готової продукції. Галузь потребує залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, але потенційні інвестори не мають бажання вкладати кошти в орендоване майно. Сьогодні спостерігається тенденція зростання питомої ваги власних основних засобів виноробних підприємств-орендарів ЦМК. Орендар в першу чергу вкладає вільні кошти у модернізацію власного виробничого обладнання, та тільки потім здійснює поліпшення державних об'єктів.

Всі вищевказані проблеми пов'язані, в основному, із відсутністю реальної державної підтримки розвитку виноробства в Україні.

Незважаючи на все вищесказане, саме наявність оренди ЦМК та заборона на приватизацію її об'єктів відповідно до Закону України «сприяла збереженню державного майна. На сьогодні ми маємо в Одеській області підприємства, які успішно працюють на орендованих цілісних майнових комплексах. Виробництво забезпечено необхідними виробничими площами, складськими приміщеннями, спорудами, комунікаціями тощо. Обладнання не вирізано та не здано у металобрухт. Збережено робочі місця.

Станом на 01 червня 2018 року в Одеській області маємо 7 діючих договорів оренди державних ЦМК виноробної галузі. Оціночна вартість їх майна складає 61 267 тис.грн., сума орендної плати, нарахована за червень 2018 року - 1 215 тис.грн. Говорячи про ефективність оренди ЦМК за весь її період, слід зазначити, що вона оцінюється не лише сумою надходжень від орендної плати, але й:

- збереженням комплексів державного майна, які забезпечують можливість здійснення виробничої діяльності;

- забезпеченням систематичних надходжень до бюджету акцизного збору, сум ПДВ, податку на прибуток, надходжень від оподаткування заробітної плати, які здійснюються саме працюючими підприємствами;
- забезпеченням населення робочими місцями.

Одеська область має хороші природно-кліматичні умови для розвитку виноробства, що ще раз свідчить на користь подальшого розвитку цього бізнесу та бази існуючих сьогодні державних цілісних майнових комплексів.

Безумовно необхідність забезпечення інвестиційної привабливості підприємств галузі, які працюють на умовах оренди ЦМК, вимагає проведення приватизації державних ЦМК в цій галузі.

Література

1. Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягає приватизації станом на 6 січня 2018 р. / Верховна Рада України. Закон від 07.07.1999. №847-XIV. Законодавство України: веб-сайт. URL <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Про оренду державного та комунального майна станом на 24 травня 2016 р. / Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Реєстр діючих договорів оренди. Фонд державного майна України: веб-сайт. <http://www.spfu.gov.ua/ru/content/spf-rent-Perelik-diuchih-dogovoriv>.

ПРОБЛЕМИ ПРИДБАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Ткачук Г.О., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту, Євдосюк С.С., магістрант
Одеська національна академія харчових технологій

Завданням номер один в Україні є стабільний економічний розвиток країни, зростання рівня життя населення. Наряду із цим не менше уваги слід приділити забезпеченню екологічного захисту навколишнього середовища та захисту життя і здоров'я людини. Досягнення поставленої мети забезпечується за наявності відповідного потенціалу, в т.ч. технічного. Наявність високотехнологічних основних засобів, в т.ч. транспортних засобів, запорука оперативного вирішення завдань ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Інакше говорячи, неможливо забезпечити ліквідації пожежі без пожежного автомобіля.

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 основні засоби представляють собою матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві / діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта державного сектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року.

Особливості організації обліку, переоцінки та контролю основних засобів висвітлюються в наукових працях П.Й. Атамас, Ф.Ф. Бутинця, Г.Д. Валуєва, Р.Т. Джики, М.Г. Михайлова та інших. Нашу увагу привернули проблеми придбання об'єктів основних засобів, з якими бюджетні установи України стикаються в умовах діючого законодавства. Процес придбання активів передбачено проводити за державні кошти, що безперечно передбачає використання складного та

81.	КУЛЬТУРНА СХОЖІСТЬ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА УКРАЇНОЮ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА Прокопенко О.В., д.е.н., професор, Академія техніко-гуманітарна, м. Бельсько-Бялей, Польща, Криворучко Л.Б., к.е.н., ТОВ «Центр технологічних ініціатив», м. Суми, Україна	206
82.	ОПЫТ ОЦЕНКИ ПРИОРИТЕТОВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ В ВУЗАХ СЕРБИИ И УКРАИНЫ Dubravka Škunca, "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Zoran Cekerevac, "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Olena Golubyonkova, ОНАХТ, г. Одесса, Украина Walery Okulicz-Kozaryn, Педагогический университет, г. Краков, Польша	207
83.	ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Маркова Т.Д., к.е.н., доцент, Пчелянська Г.Б., ст.викладач ОНАХТ	210
84.	ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, завідувача кафедри, Салькова І. Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	213
85.	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Приймак В.О., магістрант ОНАХТ	215
86.	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ Свістун Т.В., к.е.н., доцент, Євтюхова І.В., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	217
87.	ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДСИСТЕМ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ Шевченко І. В., старший викладач ОНАХТ, м. Одеса	220
88.	СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Купріна Н.М., к.е.н., доцент, Баранюк Х.О., аспірант ОНАХТ, м. Одеса	223
89.	ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДИ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛІСНИХ МАЙНОВИХ КОМПЛЕКСІВ ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент ОНАХТ, м. Одеса	227
90.	ПРОБЛЕМИ ПРИДБАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент, Євдосюк С.С., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	229
91.	МАРКЕТИНГОВЫЕ АСПЕКТЫ ПРОДВИЖЕНИЯ ТУРИСТСКИХ УСЛУГ ЧЕРЕЗ СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ Карчевская Е.Н., к.г.н., доцент, Лапицкая О.В., к.э.н., доцент Гомельский государственный технический университет им. П. О. Сухого	231
92.	ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ Агєєва І. М., к.е.н., доцент, Ринкова А.А., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	233
93.	НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ТА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Ангелов Г. В., к.і.н., проф., Соловей А. О., к.і.н., доц., Кананихіна О. М., к.т.н., доцент, Ботіка Т. С., к.і.н., старший викладач, ОНАХТ, м. Одеса	235
94.	ВОЗРАСТАНИЕ РОЛИ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ЧЕЛОВЕКА И ОБЩЕСТВА Ангелов Г. В., к.і.н., проф., ОНАХТ, Ханц Куртакад, Любберштедт, Швейцария	238
95.	СОЦІОГУМАНІТАРНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ Ангелов Г.В., к.і.н., професор, Лар'яновський І.С., к.ф.н., ст. викладач, Алдабаєва Ю.С., ОНАХТ, м. Одеса	243
96.	ФОРМУВАННЯ ЦІНІСНО-ГУМАНІСТИЧНОГО ВЕКТОРА В СУЧАСНОМУ ІНЖИНІРИНГУ	247